

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AUTORITETI I KONKURENCËS
KOMISIONI I KONKURENCËS

VENDIM

Nr. 649, Datë 03.10.2019

“Për hapjen e procedurës së hetimit të thelluar ndaj ndërmarrjes “Durrës Container Terminal” SHA në tregun e shërbimit të mbushjes dhe zbrazjes së konteinerëve në Terminalin e Konteinerëve Durrës”

Komisioni i Konkurrencës me pjesëmarrjen e:

Znj. Juliana LATIFI	Kryetar
Z. Eduard YPI	Zv/Kryetar
Znj. Leida MATJA	Anëtar
Znj. Adriana BERBERI	Anëtar
Z. Helidon BUSHATI	Anëtar

Në mbledhjen e tij të datës 03.10.2019, shqyrtoi çështjen me:

Objekt: Shqyrtimin e “Raportit mbi hetimin paraprak në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkimit të anijeve konteinerike dhe aktivitet e lidhura me to në Terminalin e Konteinerëve Durrës”.

Bazë ligjore: Neni 9, neni 24, shkronja d, neni 26 dhe neni 43, pika 1, i ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, i ndryshuar.

Komisioni i Konkurrencës pas shqyrtimit të:

- Raportit mbi hetimin paraprak në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkimit të anijeve konteinerike dhe aktivitet e lidhura me to në Terminalin e Konteinerëve Durrës, si dhe Relacionit përkatës të Sekretarit të Përgjithshëm të Autoritetit të Konkurrencës;

VËREN SE:

I. Procedura e ndjekur:

1. Bazuar në ankesën e paraqitur pranë Autoritetit të Konkurrencës nga ndërmarrja Brunos SHPK lidhur me faturimin e padrejtë të shërbimit të zbrazjes dhe mbushjes së konteinerëve nga Koncesionari DCT SHA, filluan procedurat për vlerësimin e ankesës në respektim të ligjit nr. 9121/2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, i ndryshuar.

2. Pas shqyrtimit të Relacionit të Sekretarit të Përgjithshëm “Mbi vlerësimin e ankesës së ndërmarrjes Brunos SHPK ndaj Terminalit të Konteinerëve Durrës SHA (DCT)”, në mbështetje të nenit 9, nenit 24, shkronja (d) dhe nenit 42, pika 1, të ligjit nr. 9121/2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës” (i ndryshuar), Komisioni i Konkurrencës me anë të vendimit nr. 627, datë 13.06.2019 “Për hapjen e procedurës së hetimit paraprak në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkimit të anijeve konteinerike dhe aktivitet e lidhura me to në Terminalin e Konteinerëve Durrës”, vendosi hapjen e procedurës së hetimit paraprak në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkimit të anijeve konteinerike dhe aktivitet e lidhura me to në Terminalin e Konteinerëve Durrës, për të parë nëse ka, ose jo, shenja të kufizimit të konkurrencës.
3. Në zbatim të vendimit të mësipërm të Komisionit të Konkurrencës, bazuar në nenet 35 dhe 36 të ligjit nr. 9121/2003 dhe autorizimit të Komisionit të Konkurrencës nr. 257/8, datë 13.06.2019 "Autorizim inspektorësh", Inspektorët e Autoritetit, gjatë periudhës së hetimit paraprak proceduan me kryerjen e inspektimeve pranë ndërmarrjes nën hetim “Durrës Container Terminal” SHA (DCT SHA)”, e cila ushtron veprimtarinë e saj në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkimit të anijeve konteinerike dhe aktivitet e lidhura me to në Terminalin e Konteinerëve Durrës.
4. Për mbledhjen e fakteve dhe të dhënave të nevojshme në lidhje me hetimin, bazuar në nenet 33 dhe 34 të ligjit nr. 9121/2003, gjatë periudhës së hetimit paraprak janë kërkuar të dhëna dhe informacion nga ndërmarrja DCT SHA, Autoriteti Portual Durrës (APD) dhe Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë (MIE).

II. Analiza e konkurrencës

II.1 Tregu përkatës

5. Në zbatim të ligjit nr. 9121 datë 28.07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, i ndryshuar, tregu përkatës përfshin tregun e produkteve dhe tregun gjeografik.
6. Terminali i Konteinerëve Durrës, në bazë të kontratës së koncesionit, menaxhohet dhe administrohet nga ndërmarrja DCT SHA, e cila është poseduesja dhe administruesja e vetme e të gjithë infrastrukturës dhe faciliteteve të këtij terminali.
7. Në bazë të vendimit të Komisionit të Konkurrencës nr. 627, datë 13.06.2019, hetimi paraprak është hapur në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkimit të anijeve konteinerike dhe aktivitetet e lidhura me to në Terminalin e Konteinerëve Durrës.
8. Nisur nga problematikat e ngritura në ankesën e paraqitur pranë Autoritetit të Konkurrencës ndaj ndërmarrjes DCT SHA, e cila konsiston në sjelljen e kësaj ndërmarrjeje lidhur me ofrimin e shërbimit të mbushjes-zbrazjes së konteinerëve, si një shërbim i cili nuk ka një tarifë të përcaktuar dhe miratuar nga institucionet kompetente, ndryshe nga shërbimet e tjera kryesore të cilat ofrohen kundrejt tarifave të përcaktuara dhe miratuara sipas librit të tarifave të APD-së, vlerësimi i sjelljes së

ndërmarrjes nën hetimit do të fokusohet në ofrimin e shërbimit të mbushjes dhe zbrazjes së kontenerëve nga ana e ndërmarrjes DCT SHA. Për këtë arsye si treg përkatës do konsiderohet tregu i ofrimit të shërbimit të mbushjes dhe zbrazjes së kontenerëve.

9. Referuar sa më sipër, *tregu përkatës i produktit përfshin ofrimin e shërbimit të mbushjes dhe zbrazjes së kontenerëve nga ndërmarrja koncesionare DCT SHA.*
10. Bazuar në Masterplanin e miratuar dhe kontratën koncesionare, përpunimi i kontenerëve (ngarkim-shkarkimi i anijeve konteinerike dhe aktivitetet e lidhura me to) kryhet pranë Terminalit të Kontenerëve Durrës, ku ndërmarrja Koncesionare DCT SHA operon e vetme.
11. Referuar sa më sipër, *tregu përkatës gjeografik vlerësohet zona gjeografike e Terminalit të Kontenerëve në Portin e Durrësit.*
12. ***Si përfundim, tregu përkatës përfshin ofrimin e shërbimit të mbushjes dhe zbrazjes së kontenerëve në Terminalin e Kontenerëve Durrës nga ndërmarrja koncesionare DCT SHA.***

II.2 Vlerësimi i Pozitës Dominuese

13. Vlerësimi i pozitës dominuese në treg është hapi i parë për të vazhduar me analizën e nenit 9 të ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës” (i ndryshuar), për sjellje të mundshme antikonkurrese në treg. Përkufizimi i pozitës dominuese është përcaktuar në nenin 3, pika 5 të ligjit, përkatësisht: “Pozitë dominuese” është ajo fuqi ekonomike e mbajtur nga një ose më shumë ndërmarrje, që i jep atyre mundësinë për të penguar konkurrencën efektive në treg, duke i bërë ato të afta të veprojnë, për sa i takon ofertës ose kërkesës, në mënyrë të pavarur nga pjesëmarrësit e tjerë në treg, si konkurrentët, klientët ose konsumatorët.
14. Sipas ligjit nr. 9121, nuk është e ndaluar pozita dominuese nga një ose disa ndërmarrje në treg, por zotërimi i pozitës dominuese i jep ndërmarrjeve një detyrim të veçantë për të mos abuzuar me këtë pozitë dominuese që zotëron dhe të mos kryejë sjellje të ndaluara në treg, veçanërisht nga ato të përcaktuara në nenin 9, pika 2 të këtij ligji.
15. Kriteret kryesore të vlerësimit të pozitës dominuese të një ose më shumë ndërmarrjeve, bazuar në nenin 8 të ligjit janë: pjesët e tregut përkatës, pengesat në hyrje në tregun përkatës, konkurrenca potenciale, fuqia ekonomike dhe financiare, varësinë ekonomike të furnizuesve dhe blerësve, fuqinë kundërvepruese të blerësve; zhvillimin e rrjetit të shpërndarjes; karakteristika të tjera të tregut përkatës.
16. Terminali i Kontenerëve Durrës, në bazë të kontratës së koncesionit, duke filluar nga muaji Shkurt 2013 operohet, menaxhohet dhe administrohet nga ndërmarrja DCT SHA, e cila është poseduesja dhe administruesja e vetme e të gjithë infrastrukturës

dhe faciliteteve të këtij terminali. Çdo përdorues porti për të marrë shërbimet nga ky terminal, duhet patjetër të ketë akses në infrastrukturën dhe facilitetet që ofron ky terminal. Terminali është marrë me koncesion për 35 vjet nga ndërmarrja DCT SHA dhe për gjithë këtë periudhë kjo ndërmarrje është e vetme në këtë treg.

17. Duke marrë parasysh faktin që Koncesionari DCT SHA është posedues, operues, menaxhues dhe administrues i vetëm i infrastrukturës dhe faciliteteve të Terminalit të Konteinerëve Durrës, duke zotëruar 100% të pjesëve të tregut përkatës; si dhe barrierat për hyrjen në treg; konkurrencën potenciale; fuqinë kundërvepruese të blerësve, bazuar në nenin 8 të ligjit nr. 9121/2003, ndërmarrja DCT SHA vlerësohet me pozitë dominuese në tregun e ofrimit të shërbimeve të ngarkim-shkarkimit të anijeve konteinerike dhe aktiviteteve të lidhura me to në Terminalin e Konteinerëve Durrës, ku përfshihet edhe shërbimi i mbushjes dhe zbrazjes së konteinerëve.

II.3 Sjellja e ndërmarrjes në treg

18. Ndërmarrja DCT SHA duke filluar nga muaji Maj 2018 ka ofruar shërbimet e mbushjes dhe zbrazjes së konteinerëve kundrejt një tarife të vetëpërcaktuar, tarifë e cila nuk është e miratuar dhe nuk është prezent në librin e tarifave të publikuara në faqen zyrtare të APD-së.
19. Koncesionari DCT SHA ka marrë miratimin e APD-së në 11 Maj 2018 për fillimin e ofrimit të shërbimit të mbushjes dhe zbrazjes së konteinerëve. Sipas APD faturimi i këtij shërbimi do të kryhet me vlerën e përcaktuar nga tarifat të cilat do të vendosen nga mbledhja e Këshillit Drejtues. Konkretisht ofrimi i këtij shërbimi nga DCT SHA ka filluar nga data 14.05.2018, duke aplikuar tarifat e propozuara nga vetë kjo shoqëri, konkretisht: për mbushje/zbrazje konteineri gjenerale 20 feet një tarifë prej XXX Euro/Box; për mbushje/zbrazje konteineri gjenerale 40 feet një tarifë prej XXX Euro/Box.
20. DCT SHA ka vijuar punën për përpunimin e konteinerëve duke ofruar edhe shërbimin e mbushjes dhe zbrazjes, kundrejt një tarife të vetëpërcaktuar dhe të pa miratuar nga instancat përkatëse, pavarësisht kërkesave të APD-së për ndërprerjen e ofrimit të këtij shërbimi, duke operuar në kundërshtim me termat e Kontratës Koncesionare si dhe me Librin e Tarifave Portuale.
21. Në vijim të shqyrtimit të propozimit për tarifat e shërbimit të mbushjes dhe zbrazjes së konteinerëve, Këshilli Drejtues i APD-së, me anë të vendimit nr. 21, datë 15.11.2018 “Për disa ndryshime në Vendimin nr. 5, datë 02.03.2015 “Mbi përcaktimin dhe miratimin e tarifave të shërbimeve portuale në Autoritetin Portual Durrës për vitin 2015”, i ndryshuar, ka miratuar tarifat për mbushje/zbrazje konteineri gjenerale konkretisht si vijon: - Mbushje/zbrazje konteineri gjenerale 20 feet (20’) tarifa XXX Euro/Box; - Mbushje/zbrazje konteineri gjenerale 40 feet (40’) tarifa XXX Euro/Box.

22. Sipas pikës 2 dhe 4 të këtij vendimi, tarifat e miratuara sipas këtij vendimi i përcillen në formë propozimi për bashkëfirmosje Ministrin të Infrastrukturës dhe Energjisë dhe Ministrin të Financave dhe Ekonomisë. Këto tarifa të miratuara hyjnë në fuqi sipas përcaktimit në aktin e miratimit nga Ministri i Infrastrukturës dhe Energjisë dhe Ministri i Financave dhe Ekonomisë. Pavarësisht këtij miratimi paraprak të tarifës nga APD që nga muaji nëntor 2018, DCT SHA nuk e ka ndryshuar sjelljen e saj duke vazhduar ofrimin e shërbimit të mbushjes dhe zbrazjes së Konteinerëve me të njëjtën tarifë të vetëpërcaktuar, e cila është me e lartë se tarifa e miratuar për këtë shërbim nga APD, konkretisht XXX% më e lartë për konteinerët 20' dhe XXX% më e lartë për konteinerët 40'.
23. Në bazë të kontratës Koncesionare DCT SHA ka ekskluzivitetin e shërbimeve të përpunimit të konteinerëve në Gjirin e Durrësit. Ushtrimi i kësaj të drejte përfshin edhe të drejtën për të ofruar shërbimin e mbushjes dhe zbrazjes së konteinerëve si një shërbim i lidhur me shërbimet kryesore të ngarkim shkarkimit të konteinerëve, shërbim i cili është parashikuar si zë i veçantë në Udhëzimin e përbashkët të MIE dhe MFE nr. 1568/3, datë 14.07.2015 “Për përcaktimin e tarifave të shërbimeve portuale në Autoritetin Portual Durrës për vitin 2015”, të ndryshuar, konkretisht në Kapitullin 2, pika 2.12/5/Vii. Sipas këtij udhëzimi shërbimi i mbushjes dhe zbrazjes së konteinerëve, si shërbimet e tjera të renditura në nënpikën 5 si më sipër, *faturohet dhe paguhet më vite*. Referuar kontratës koncesionare dhe këtij udhëzimi, shërbimi i mbushjes dhe zbrazjes së konteinerëve është një shërbim ofrimi i të cilit i është dhënë ekskluzivisht koncesionarit. Por nga ana tjetër për këtë shërbim nuk rezulton asnjë tarifë e miratuar në këtë udhëzim.
24. Pavarësisht sa më sipër, në respektim të kontratës koncesionare (pika 2.5.1/(i)), DCT SHA merr përsipër që të mos aplikojë, zbatojë, vjelë, imponojë ose kërkojë, në çdo lloj forme, pagesa, tarifa, taksa apo pagesa të tjera të ndryshme të cilat përcaktohen në mënyrë ekskluzive nga Autoriteti Portual. Në rastin konkret DCT SHA ka aplikuar një tarifë shtesë në mënyrë të padrejtë, e cila nuk është e miratuar dhe nuk është prezent në librin e tarifave të publikuara në faqen zyrtare të APD-së.

Kjo sjellje e ndërmarrjes koncesionare DCT SHA mund të përbëjë një abuzim me pozitën dominuese, (monopol) që zotëron ky koncesionar, në ofrimin e shërbimit të mbushjes dhe zbrazjes së konteinerëve në Terminalin e Konteinerëve Durrës, duke krijuar dyshimin e arsyeshëm se mund të jemi para shkeljes së nenit 9, pika 2, germa a), të ligjit nr. 9121, datë. 28.07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, të ndryshuar.

PËR KËTO ARSYE:

Komisioni i Konkurrencës, bazuar në nenin 9, nenin 24 shkronja d, nenin 26 dhe nenin 43, pika 1, të ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, i ndryshuar,

VENDOSI:

1. Hapjen e Procedurës së Hetimit të Thelluar ndaj ndërmarrjes “Durrës Container Terminal” SHA, me NUIS: L12126504E, në tregun e shërbimit të mbushjes dhe zbrazjes së konteinerëve në Terminalin e Konteinerëve Durrës.
2. Hetimi i Thelluar do të përfshijë periudhën kohore nga 01.01.2018 deri në 30.09.2019.
3. Raporti i hetimit të thelluar duhet të paraqitet në Komisionin e Konkurrencës jo më vonë se gjashtë (6) muaj nga marrja e këtij vendimi.
4. Ngarkohet Sekretari i Përgjithshëm për njoftimin e këtij vendimi të gjitha palëve të interesuara.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KOMISIONI I KONKURRENCËS